

KINO

Kaj skriva čudežni grm v kinu Mojca?

Ondan je zazvonil telefon in neznan, a očitno hudo zaskrbljen ženski glas je vprašal: Ste vi odgovorni za ljubljanski filmski program? Izkazalo se je, da telefonira mamica dveh otrok, ki sta komaj zlezla iz pleničk in ki si je — seveda v njuni družbi! — ogledala ameriški risani film SKRIVNOST ČUDEŽNEGA GRMA, ki ga po dolgem času vseh mogočih (in nemogočih) repriz, pa starih, oguljenih otroških filmov, zdaj z neprikritim veseljem predstavljamo. Pa pravi ta-le naša mamica (in v glasu je čutiti jezo, ki je na robu ogorčenosti):

»Ali vi sploh veste, kakšen film je to?« (Jaz samemu sebi: Vem, hvalabog!) Mamica nadaljuje: »Otroka sta se kar tresla od strahu. Kako morete našim otrokom prikazovati film, v katerem nastopajo ostudne podgane, film, ki se dogaja tam v umazanih kanalih in podzemnih rovih, film, ki je ves shrljiv...« in tako naprej. Seveda sem našo mamico najprej hudo presenetil z ugotovitvijo, da je prva, ki se pritožuje nad »nevarnostjo tega filma za otroke«, doslej pa ga je videlo že čez 5.000 gledalcev.

Nakar sem jo seveda brž spomnil na simpatično figuro televizijskega Wallyja Gatorja, torej aligatorja ali po domače krokodila v napol človeški podobi, reveža, ki jih dobi vedno po glavi in se mu to zdi vedno hudo smešno. In ko je ta nesrečni Wally Gator žrtev vseh mogočih nasilnih dejanj, se najbrž taista nadebudna otroka temu na ves glas smejita. Vidite, sem rekel zaskrbljeni mamici, to pa so konflikti in paradoksi našega življenja in sveta. Zelo dvomim, če sem jo s to ugotovitvijo pomiril. Vsekakor pa gre — kljub psom, ki lajajo, karavana — ta film, namreč risanka Skrivnost čudežnega grma — dalje!

Kinu SSKA »grozijo« lepši časi: v mesec april vstopa s kompletno novo projekcijsko aparaturo DOLBY-STEREO, kar bo seveda velik skok v kakovostno predvajanje in kar nenazadnje pomeni tudi večjo selektivnost filmov.

Tako se vam, spoštovani Šiškarji in ljubitelji pravega, dobrega filma, obeta že v aprilu eden najbolj gledanih filmov iz serije o agentu 007 Jamesu Bondu, ameriški film OCTOPUSSY ali — če pokukamo v angleško-slovenski slovar: hobotnica. Film je seveda delo Johna Glana, James Bonda pa igra neponovljivi ROGER MOORE. Na šišensko platno pa prihaja še znanstvenofantastični film z letošnjega FEST-a, ameriški film 2010 — ODISEJA V VESOLJU.

Tri desetletja organiziranega zdravja

Ko je najtežje, je zdravnik navadno sam.

Pred tridesetimi leti je imela Šiška nekako 18.000 prebivalcev in neurejeno zdravstveno službo. Leta 1947 so bile ustanovljene tri sektorske ambulante. Prva v Černetovi ulici v prostorih bivše gostilne, druga na Celovski cesti 135 v prostorih bivše krojaške delavnice in tretja na Šišenski ulici prav tako v prostorih bivše gostilne. Sektorski ambulanti v Černetovi se je sčasoma priključila še zobna, v Šišenski ulici pa se je osnovala nekakšna predhodnica otroške ambulante. Vse zdravstvo v Ljubljani je bilo pravzaprav skoncentrirano na Miklošičevi cesti. O zanimivem razvoju šišenske zdravstvene službe sva se menila z dr. Janezom Gašperlinom:

»Začetki današnjega lepega zdravstvenega doma pa segajo v leto 1956. Z organiziranim delom je začel dr. Janez Schrott s še enim zdravnikom, maja istega leta sem se redno zaposlil tudi sam in tako smo skrbeli za zdravje Šiškarjev takrat trije zdravniki. Šest let kasneje je bilo zdravstvenega osebja 104, danes pa nas je v šišenskem zdravstvu zaposlenih tukaj že 425.«

V tistih prvih letih so zdravniki delali po ves dan. Dopoldne v ambulanti, popoldne z obiski po domovih. Janez Gašperlin se spominja, da je bilo obiskov

na domu mesečno med 50 do 150, nedvomno pa je bila izjemna dr. Rozalija Jenkole, ki je zmogla kar 150 do 200 obiskov bolnikov na domu mesečno:

»V času epidemije gripe leta 1962, tega se natančno spominjam, sva opravila z dr. Jenkoletovo kar čez 300 obiskov. Prvi del zdravstvenega doma so zgradili leta 1960, vendar je bilo kmalu jasno, da je glede na število prebivalcev dom že premajhen.«

Šiškarji so se precej let kasneje odločili s samopriplevom poskrbeti za svoje zdravstveno udobje, in tako je pred 7 leti zrasel nov in sodoben Zdravstveni dom Šiška. Takrat so našli vsi svojo streho v eni stavbi:

»Začeli smo dopolnjevati tudi šolsko, predšolsko ambulanto, razvijati medicino dela, ginekologijo, dispanzer za pljučne bolezni. Vse to se je seveda z leti močno razširilo.«

Tako imamo dandanes Šiškarji solidno zdravstveno službo, ki je dosegla starost 30 let, očitno pa čas, v katerem iz dojenčka zraste zrel mož, ni dovolj za kakšno uradno besedo ali skromno proslavo. Pa to tudi ni bil cilj najinega razgovora z dr. Gašperlinom, zdelo se mu je le prav povedati, da za vsem tem stojijo živi ljudje, ki so se v preteklosti hudo nagarali, da bi sedaj vsaj v zdravstvu živeli nekoliko lažje:

»Pa danes v zdravstvu za delavce ni pravih spodbud. Nekdaj so tudi zahtevali, naj na obiske po domovih hodi tisti zdravnik, ki ljudi pozna, vse to pa smo z leti zakomplicirali. Celo med seboj se zdravstveni delavci slabo poznamo. Nekdaj smo zdravili brez pretirane pisarije, danes pa prav to vzame mnogo časa.«

— Toda kakšno je zdravstveno stanje Šiškarjev? Občina Šiška šteje danes že 90.000 prebivalcev, ki se lahko zatečejo po zdravstveno pomoč?

»Ljudje so bolj zahtevni, kdaj celo malenkostni, številni se pojavijo tukaj za vsako prasko. Več pa je tudi obiskov, ki so posledica vplivov delovnega okolja, nerazumevanja, stresov.«

— Kdaj je, denimo, zdravniku najtežje? Kakšne so odločitve v trenutkih, ko se človek zdravnik najde na štiri oči s človekom bolnikom?

»Resnično v zdravstvu ne pomaga nobena organizacija, ko se človek znajde na štiri oči z bolnikom. Takrat, ko je najtežje, je zdravnik pravzaprav sam.«

— Dandanes ima specializirani zdravnik splošne prakse na skrbi 2.500 občanov in vsa sreča, da nikoli niso vsi naenkrat bolni. Normativ zdravniku predpisuje pregled šestih bolnikov na uro.

Ali ni to malce tog, celo neživiljenjski predpis?

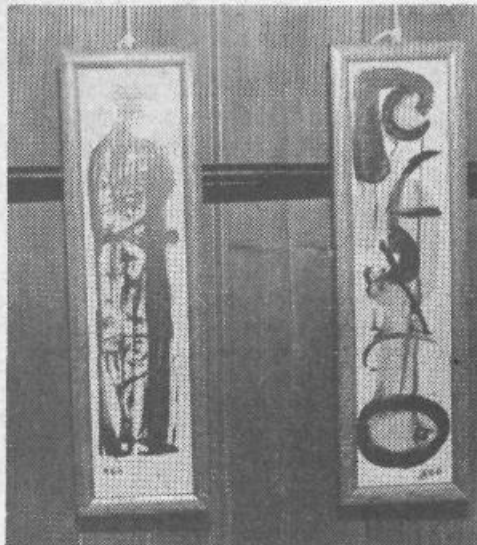
»Zdravnik se mora posvetiti bolniku, kolikor časa je pač potrebno. Šest bolnikov je sicer okvir, nihče pa dandanašnji več ne priganja...«

— Kaj pa zdravljenje, ležanje doma. Slišati je, da imamo bolnišnice in zavoljo sistema plačevanja želimo v njih imeti polne postelje.

»Da, zdravljenje na domu je zanemarjeno, čeprav številni bolniki sploh ne želijo v bolnišnico, bolje bi se počutili v domačem okolju in nemara kdaj tudi hitreje okrevali. Vendar je ta sklop razmerij hudo zapleten in ga nikakor ni mogoče zlahka in enostavno razjasniti.«

Dr. Janez Gašperlin je torej eden redkih, ki v našem šišenskem zdravstvu delujejo že tri desetletja. Mlad, širokopleč Gorenjec iz Senčurja pri Kranju je nekoč prispel v Šiško, delal, delal in ostal...

Bogomir Šefič
Foto: Franci Rozman

Gorazd Sotler razstavljal

V medvoškem Donitu je razstavljal akademski kipar Gorazd Sotler. Tokrat se je predstavil z oljnimi slikami, ki so novost v njegovem ustvarjanju, z njimi pa odkriva lepoto spontane igre na lesu.